

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

Dvb. 1. Quid sit magia, & quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

CAPVT XLIIII.

De Magia.

Constat Dubitationibus 6.

DVBITATIO I.

Quid sit magia, & quotuplex.

Duplex
magia.

SEQVITVR *Magia*, quæ est quæ-
ta species superstitionis, per quam
mira quædam & insolita ab ho-
minibus fiunt, dæmonum operâ.
Accipitur hoc nomen aliquando
generaliter; & ita duplex distin-
guitur *magia*, *naturalis* & *superstitiosa*. *Naturalis*
est ratio quædam operandi mira per causas natu-
rales, absque dæmonis opera. Huius extant multæ
regulæ & exempla apud Cardanum de varietate
rerum, Alexium Pedemontanum, Baptistam à
Porta, & alios: qui tamen Auctores quædam su-
perstitiosa passim admiscunt. Et quamuis hæc *ma-*
gia per se mala non sit, tamen est periculosa; quia
ingenia humana rebus curiosis & inutilibus im-
plicat, & ex curiosis magis curiosa reddit, ac sen-
sum ad magiâ superstitionem introducit: nam sub
specie occultæ operationis naturæ, diabolus facilè
se admiscet, & ita occultæ virtuti causæ naturalis
tribuitur, quod ipsius præstigijs agitur. Vnde vi-
demus, maximos quoque magos velle haberi tan-
tum professores magiæ naturalis, & omnia sua co-
nari tegere imagine quadam occultæ virtutis natu-
ræ. etsi enim interdum quosdam causas natu-
rales adhibent, hæc tamen vel nihil profus valent ad
effectum intentum, vel insufficientes sunt; & sic
necesse est, quædam signa, quæ ad magiam super-
stitiosam pertineant, adiungere. quare meritò
D. August. l. 8. de ciuit. c. 19. dicit: *Omnia miracula*
magorum, doctrinis sunt & operibus dæmonum. &
Apuleius apud Aug. eodem lib. c. 16. dicit, *ad dæ-*
mones pertinere diuinationes augurum, haruspicum,
varum, atque somniorum: ab his quoque esse miracu-
la magorum. & Lactantius l. 2. diuin. instit. cap. 17.
dicit: *Inuenta dæmonum sunt astrologia, haruspici-*
na & auguratio; & ipsa que dicuntur oracula, &
necromantia, & ars magica. & cap. 14. *Magorum*
ars omnis & potentia horum ad spirationibus constat.
Idem docet Ioannes Franciscus Picus l. 7. de præ-
notione rerum cap. 2. Omnes itaque libri, qui ma-
giam naturalem tradunt, suspecti habendi sunt, &
tamquam periculosi vitandi iuuentuti.

2
Magia
supersti-
tiosa.

Magia superstitiosa est ratio quædam operandi
mira per signa ope dæmonum. Sicut enim magia
naturalis vitur causis naturalibus, ita hæc vitur
signis, quæ sunt causæ morales: his enim ex pacto
allicitur dæmon vt faciat quod magus petit, & sic
ipsa signa facere videntur. vnde D. August. lib. 21.
de ciuit. cap. 6. *Allucinantur dæmones per creaturas,*
quas non ipsi, sed Deus creauit; vt nō animalia cibus,
sed vt spiritus signis, que cuiusque delectationi con-
gerunt, per varia genera herbarum, lapidum, ligno-
rum, animalium, carminum, rituum.

Est à dæ-
monibus
instituta.

Instituta autem sunt hæc signa & tota disciplina
primum à dæmonibus, vt ibidē Aug. docet. *Neq;*
enim potuit, inquit, *nsi ipsi docentibus disci, quid*

quisque illorum appetat, quid exhorreat, quo inuise-
tur nomine, quo cogatur: vnde *magia* artes, earumque
artifices exiuerunt. Vbi tamen aduerte, dæmones
non delectari signis per se spectatis, sed quatenus
illis honorantur, aut ab eorum instituto pendunt.
hoc modo intellige Augustinum. Idem luculentè
docet Euseb. l. 5. de præparatione Euang. cap. 7. ex
Porphyrio; & Cyprianus oratione de idolorum
vanitate. Vnde parum refert quis inter homines
inuentor primus, seu primum instrumentum per
quod diabolus mundo hanc pestem infudit, exti-
terit, Greg. Turonensis lib. 1. hist. Francorum c. 6.
scribit, Cus primogenium Cham diabolo im-
buente fuisse totius magiæ artis inuentorem,
quem Persæ ad se venientem vocauerunt Zoroas-
trem; hunc igne cælesti consumptum, ab ipsis pro
Deo habitum. D. Clemens lib. 4. recognitionum,
putat etiam ante diluuium viguisse, & post dilu-
uium à Chamo traditam filio Mizraim, à quo
Ægyptij, Babylonij, & Persæ genus ducunt; qui
his artibus maximè dediti fuerunt. Hunc appella-
tum Zoroastrem communior opinio est, quam
refert D. August. l. 21. de ciuit. c. 14. Zoroastrem
inuentorem magiæ fuisse Regem Bactrianorum,
vixisse temporibus Nini Regis Assyriorum, à quo
& bello superatum; hunc solum in lucem editum
mox risisse.

Hæc *magia* duplex est, vel potiùs duplicem fi-
nem habet: vel enim refertur ad ostentationem, 3
aliudve commodum suum vel alienum; & sic vo-
catur nomine cōmuni *magia*: vel refertur ad ali-
quam noxam inferendam alteri, & propriè dicitur
maleficium aut *veneficium*, qualis est, quæ vul-
gò dicitur *sortiaria*. Græci hanc vocant *μαγική*,
id est, *venenariam*; illam *δαιμονική*, quasi dicas *diui-*
nam operationem, & *νεκρομαντική*, id est, *operationem*
portentorum & rerum mirabilium. De magia &
aliis superstitionibus scripserunt eruditè nostri,
Bened. Pererius, & Mart. Delrio; ille breuiter, hic
copiosissimè. Nobis satis est fundamenta aperire,
& selectiora dumtaxat persequi; qui plura volet,
ab illis petat, licet.

DVBITATIO II.

Quæ sint magia fundamenta.

Diabolus, vt non statim appareret ipsum esse 4
operum magicorum auctorem; & vt faci-
lius hominibus curiosis hanc artem commenda-
ret, excogitauit quædam principia & fundamen-
ta, quibus positis, hæc ars videretur licita, & in na-
turalium rerum concursu, cōoperatione, sympa-
thia & antipathia fundata.

Primum est, Mundum & singulas mundi par- 1. Funda-
tes esse animatas anima intelligente; quæ & ipsis 1. Funda-
vitam tribuat, & vim intelligendi & sentiendi ha- 2. Funda-
beat. Secundum, Nomina deorum & dearum, vt 2. Funda-
Iouis, Iunonis, non esse nomina malorum dæmo-
num, sed animarum istarum naturalium. quate-
nus